

'Beter begeleiding voor startende docenten'

In Nederland is al jaren sprake van een nijpend lerarentekort. In het voortgezet onderwijs zijn de regionale verschillen in het tekort groot. Waar de Randstad met name kampt met een personeelstekort, speelt in het Noorden ook krimp een belangrijke rol.

Vanuit RAP Friesland zijn en worden schoolopleiders en vakcoaches opgeleid, zodat studenten die binnenkomen nog beter begeleid kunnen worden.

Het ministerie van OC&W heeft een subsidieregeling in het leven geroepen, de Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP), om scholen en onderwijsinstellingen de kans te geven het personeelstekort op een constructieve manier aan te pakken. Marcella Veenstra (Projectleider RAP Friesland), Anne Leijenaar (voorzitter van onderwijsgroep Fricolore) en Marja de Jonge (voorzitter De Pompeblêd Scholengroep) vertellen over hun gezamenlijke missie, verantwoordelijkheid en 'het vliegwieleffect'.

STARTENDE DOCENTEN BINDEN

Marcella Veenstra is naast docent Nederlands, ook projectleider van RAP Friesland. Het project heeft tot doel om de in Friesland geldende -en bijzondere- combinatie van lerarentekort en krimp aan te pakken. „We hebben ervoor gekozen in te zetten op vier pijlers: extra begeleiding van startende docenten, een regionaal loket, professionalisering en formatieplanning.”

De extra begeleiding moet leiden tot het voorkomen van uitval en/of ziekte, maar heeft als hoofddoel startende docenten te binden aan en te behouden voor de regio. Marja de Jonge legt uit dat er

aan reisbereidwilligheid in ieder geval wel al het nodige is veranderd. „Dat is ook precies de link met krimp. De onderwijsgroepen verzorgen 'thuisnabij onderwijs'. Dat betekent voor leerlingen maximaal zo'n 20 kilometer reizen. Gelukkig wordt reizen steeds minder als probleem gezien, en kijken zowel docenten als leerlingen vaker naar welke school er bij hen past. Feit blijft echter, dat veel jonge docenten liever in de grotere Friese plaatsen wonen en dus werken.”

WERKPLEKLEREN

Marcella: „Het tekort in het Noorden is nog niet nijpend, maar er moet wel wat gebeuren. Anders hebben we alsnog een probleem. Voor Friesland is het nu: sturen op een mogelijk tekort. Hoe kun je dat het best aanpakken? De algehele conclusie is, dat je het afbraakrisico het beste aan de start van de carrière van een docent zo klein mogelijk kunt maken. Startende docenten vinden de eerste jaren vaak zwaar, waardoor ze het onderwijs verlaten. Vanuit het werkplekleren is er binnen scholen voldoende tijd en geld om docenten goed op te vangen en op te leiden.” Schoolopleiders begeleiden studenten en startende docenten, scholen bieden intervisie, begeleiding, en

klasondersteuning vanuit RAP Friesland. „Er is geld, hoe ga je dat inzetten voor de starters binnen je school? Hoe ga je extra tijd en geld inzetten? Daar begeleiden we scholen vanuit RAP Friesland in. Daarnaast zijn en worden schoolopleiders en vakcoaches opgeleid, zodat studenten die binnenkomen nog beter begeleid kunnen worden.”

PROFESSIONALISERING

De afzonderlijke onderwijsgroepen beschikken al over eigen opleidingscentra, van waaruit jonge docenten begeleid en gecoacht worden. „Vanuit RAP Friesland kunnen we de professionaliteit -door scholing binnen de Fricolore Academy- breder aanbieden en onderzoeken we of docenten van Pompeblêd hieraan mee kunnen doen”, vertelt Anne Leijenaar.

FORMATIEPLANNING

Leijenaar is ook erg te spreken over de vierde pijler. „Binnen Fricolore waren we al bezig de formatieplannen meer op elkaar af te stemmen, over de afzonderlijke scholen heen. We kijken dus al op andere scholen of daar vacatures zijn; provinciebreed, los van de organisatie. Die uitwisselbaarheid

maken we nu nóg zichtbaarder door één database voor vacatures te bieden. Je bent docent en zoekt een baan, dan ga je naar de site en zie je in één oogopslag alle beschikbare vacatures voor Friesland.”

VLEIEN

Marja de Jonge benadrukt het 'vliegwieleffect'. „Nu nemen twee grote onderwijsgroepen deel aan het project en is ook opleidingsschool Frosk bij de aanvraag betrokken. Van Frosk maakt ook NHL Stenden als opleider deel uit. De bedoeling is dat uiteindelijk alle scholen voor voortgezet onderwijs in Friesland aansluiten bij Frosk. Er kan dan steeds meer in gezamenlijkheid bepaald worden wat in Friesland nodig is voor het opleiden en begeleiden van docenten. De subsidie ligt er.”

„Er is een start gemaakt met de wijze waarop het lerarentekort kan worden teruggedrongen. Er is nu één punt waar alle onderwijsvacatures in Friesland gepubliceerd worden. Bovendien kan een deel van de subsidie al op scholen gebruikt worden voor begeleidingstrajecten. Alle scholen hebben hier baat bij, we kunnen elkaar alleen maar versterken.”

Marja de Jonge

Marcella Veenstra

Anne Leijenaar

„Er is een start gemaakt met de wijze waarop het lerarentekort kan worden teruggedrongen. Er is nu één punt waar alle onderwijsvacatures in Friesland gepubliceerd worden.”